

Summary

Although horror films are still relatively new phenomena in Nordic cinematographies, they continuously gain international recognition and significance. However, after almost two decades of success in local and international markets, Nordic horror cinema still remains on the margins of the researcher's deliberations. This paper aims to introduce the topic of the Nordic horror film on the ground of Polish film studies. This study attempts to examine its history, evolution, and contexts.

The study consists of an introduction, a theoretical part (Chapter One), an extensive analytical part (Chapters Two – Five), concluding remarks, a bibliography, and a filmography. The author starts with a brief presentation of selected, impactful film theories significant for research on horror films. Each chapter is devoted to a selected aspect of the Nordic horror film. Chapter Two discusses the research on the nordic horror genre and brings closer the early beginnings of this specific phenomenon, both on the literary and cinematic ground. In this chapter, the author also scrutinizes several factors that heavily postponed the development of horror films in the past century in Nordic countries. Chapter Three examines the landscape of the nordic horror film after 2003, as indicated in its title. Here, the author summarizes the natural landscape's functions in culture and film. The detailed analysis of two modern film examples (such as *Villmark* and *Rovdyr*) helps understand modern Nordic horror films' natural environment and characters. Chapter Four discusses the example of a vampire figure in Nordic horror. The author focuses on the examples appearing in the Swedish cinema to depict an unusual development of the abovementioned figure in this particular cinematography. He starts by mentioning unexpected and atypical examples, such as Ingmar Bergman's *Persona* and *Hour of the wolf* or Carl Th. Dreyer's *Vampyr*. The detailed analysis is concluded with contemporary film examples (i.e., *Let the Right One In*, *Frostbite*). Chapter Five examines different aspects of monstrous corporality through various social aspects. Wajda reexamines the definitions of a monster and monstrosity that can be observed in classic horror titles and compares them with Nordic redefinitions shaped by modern examples. In concluding remarks, the title of this study is explained, and the most significant findings are reannounced. The study provided by the author indicates that the Nordic horror genre, although based on American inspirations, might be an example of transnational genre cinema.

Streszczenie

Chociaż kino grozy wciąż jest stosunkowo nowym zjawiskiem w skandynawskich kinematografiach, stale zyskuje ono międzynarodowe uznanie i znaczenie. Mimo że twórcy nordyckich horrorów już niemal od dwóch dekad osiągają sukcesy zarówno na rynkach lokalnych jak i międzynarodowych, horrory z tej części Europy znajdują się na marginesie zainteresowań filmoznawców. Niniejsza praca ma na celu przybliżenie zjawiska nordyckiego horroru na gruncie polskiego filmoznawstwa. Przywołane opracowanie przedstawia jego historię, ewolucję i konteksty.

Dysertacja składa się ze wstępu, części teoretycznej (rozdział pierwszy), obszernej części analitycznej (rozdziały drugi – piąty), uwag końcowych, bibliografii oraz filmografii. W rozdziale pierwszym autor przedstawia wybrane teorie mające zastosowanie w kontekście badań nad horrorem. Każdy kolejny rozdział poświęcony jest wybranemu aspektowi nordyckiego kina grozy. Rozdział drugi omawia dotychczasowe badania nad nordycką grozą i przybliża wczesne początki tego zjawiska zarówno na gruncie literackim, jak i filmowym. W tym rozdziale autor analizuje również kilka czynników, które mocno spowolniły rozwój horroru w minionym stuleciu w krajach skandynawskich. Rozdział trzeci przedstawia natomiast krajobraz nordyckiego horroru po 2003 roku. Autor bada i omawia dotychczasowe funkcje środowiska naturalnego obecne w nordyckiej kulturze oraz filmie. Szczegółowa analiza dwóch współczesnych przykładów filmowych (takich jak *Mroczny las* i *Manhunt - Polowanie*) pomaga zrozumieć rolę natury we współczesnych skandynawskich horrorach. Rozdział czwarty omawia figurę wampira w nordyckim horrorze. Autor skupia się na przykładach pojawiających się w kinie szwedzkim by pokazać niezwykle rozwój tej postaci we wskazanej kinematografii. Rozdział rozpoczyna się od przybliżenia nieoczekiwanych i nietypowych przykładów, takich jak *Persona* i *Godzina wilka* Ingmara Bergmana czy *Wampir* Carla Th. Dreyera. Szczegółowa analiza kończy się omówieniem współczesnych przykładów z kina szwedzkiego (*Pozwól mi wejść*, *Ugryzieni mrozem*). Rozdział piąty przybliży wybrane aspekty potwornej cielesności w kontekście społecznym. Wajda analizuje dotychczasowe definicje potwora i potworności, oparte na klasycznych horrorach oraz porównuje je z nordyckimi redefinicjami rozwijanymi współcześnie. W uwagach końcowych zostaje szczegółowo wyjaśniony tytuł niniejszej pracy wraz z kluczowymi wnioskami płynącymi z przeprowadzonych badań. Przedstawione przez autora opracowania wskazują, że nordycki horror, choć oparty na inspiracjach amerykańskich, może być przykładem transnarodowego kina gatunkowego.

